

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

גליון 2856

יום רביעי י"ט אדר א' תשפ"ד
דף היומי בבלי: ב"ק קיח | עמוד היומי: שבת ז. | דף הכולל: ב"מ צג | קנין ירושלמי: תרומות גז
דף היומי בהלכה: ר"ח ח' .
מוסר: שם עולם - כלל הדבר' עד 'וכדי שלא יהיה לפלא'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער יראת שמים "וכמו שעשה האלוקים" עד סוף הספר

ועכשיו משפחתו רוצה לנסוע למקומות
הקדושים. הם כולם ששים ושמחים ורק הוא
יש לו בעיה. הוא לא יכול להחסיר. המנהל אומר
לו: איך תוכל לנסוע? מה יהיה עם התלמידים

הגה"ח רבי שמעון שפיצער שליט"א על 'קביעת' עיתים לתורה

הוא צריך לנסוע לחו"ל וכל ימיו הוא מקפיד להתפלל במנין, והנה הפלא ופלא, ביום ראשון הוא מתפלל כמה פעמים שחרית, כמה פעמים מנחה, כמה פעמים ערבית, הכל עם מנין, ועכשיו הוא יודע שמיום שני עד יום רביעי אינו צריך להתפלל. אך אנו רואים שהקב"ה רוצה שהתפילות לא יזוזו מזמנם כדי שבכל כמה שעות יצטרך האדם להשתעבד. עכשיו צריך לעצור, עכשיו צריך שוב לעצור, עכשיו צריך לחזור אל הקב"ה.

בדווקא זה כך, פסוק הוא בתורה בפרשת בשלח (טו, כב) וילכו שלושת ימים בלי מים, ואמרו חז"ל במסכת בבא קמא (פב, א) שתיקנו שלא יעברו שלושה ימים בלי תורה. לא יתכן שיעבור זמן רב מדי מבלי שהאדם יהיה משעבד לתורה. כך הוא בתורה וכך הוא בתפילה. הקב"ה רוצה בכך, כי כך יוכל האדם לפעול מה שצריך לפעול בעולם.

מתי אעשה גם אנכי לביתי?

ונבאר באותיות: נניח שהאדם עובד בהרצת תורה, הוא מלמד או מגיד שיעור, ועכשיו משפחתו רוצה לנסוע למקומות הקדושים. הם כולם ששים ושמחים ורק הוא יש לו בעיה. הוא לא יכול להחסיר. המנהל אומר לו: איך תוכל לנסוע? מה יהיה עם התלמידים. הוא מרגיש קצת שונה מכל בני משפחתו, שהם יש

ידוע שבשולחן ערוך (אורח חיים קנה, א) נפסק שהאדם צריך שיהיה לו זמן מסוים ביום שבו הוא לומד, ואותו אסור לו לבטל בעבור כל הון דעלמא. אע"פ שהוא רוצה להשלימו בזמן אחר, אסור לו לבטלו. וזה מה שנותן את הקביעות לתורתו, ורק אז היא פועלת בו מה שהיא צריכה לפעול באדם.

והנה יש שהאדם תמה: מה הפשט? הרי עכשיו אני לומד רק שעה, ואם אשלימו בזמן אחר, אולי אלמד שעתיים, ואפשר שגם אהיה אז יותר רענן. אכן המפרשים מסבירים בטעמא דמילתא כי כשהאדם לומד, לא די שייכנסו בו ידיעות התורה, אלא צריך שייחרטו בלבו, וענין הקביעות מהפך את האדם לכזה שמקבל עליו עול תורה, וזה שהוא מחויב ללמוד כל יום באותו זמן, מאוד מגבילו ומשעבדו, כי הוא צריך לשנות את הכל בשביל זה. מי שיש לו הרבה דברים לסדר ביומו, הרבה יותר קל לו כשהוא יכול להזיז דברים. האדם אומר כך: תן לי להתפלל מיד בבוקר שחרית מנחה וערבית, בשעה שבע כבר אהיה אחרי כל שלושת התפילות, וכך לא אצטרך לרוץ באמצע היום למנחה. כל אחד יודע שבחורף כשמתפללים מנחה מוקדם, זה יוצא בדיוק בשיא העיסוקים, וכשיכולים להזיז מה שרוצים קדימה או אחורה, יכולים להכניס הרבה יותר דברים בסדר היום. יותר מזה, תארו לכם שהאדם יכול היה להתפלל בבת אחת את כל התפילות של כל הימים הבאים.

להם איזו חופש שהם יכולים לקום ולארגן להם שבת באירופה והוא אינו יכול. אני ה'לא יוצלח' של המשפחה. מה לעשות? עלי לקבל יסורים באהבה.

כעין זה יש שהאדם יש לו בבית ילד שעובר תקופה קשה ולא ידוע מתי היא תסתיים, ואינו יכול לעזוב אותו. הוא יודע שאם הוא עוזב אותו עכשיו, הוא מפסיד את הכל. הילד צריך שאביו יהיה לידו. כל אחד יודע היטב מה פשר דבר כזה. וכשמדובר על אם הבית, הלא בוודאי כן. ברוב ימיה היא קשורה. היא היתה רוצה לעשות סיבוב בעולם, אבל היא קשורה בחבלים ואינה יכולה לעזוב.

ובגלל כן נפשו של אדם אומרת לו שחבל לו כי אינו יכול ליהנות מחייו. הפירוש הוא כך: אתה עבד נרצע, ועליך למצוא לעצמך עבודה כזו שכאשר תרצה משהו לנפשך, כגון לנסוע לטייל בעולם או לעשות דברים אחרים, תהיה לך היכולת.

אומר הקב"ה: בא נלך אתך קצת יותר עמוק. הן איש חכם אתה, הבה נדבר אתך. מדוע הנפש מרגישה שהיא מפסידה מזה שאינך יכול לטייל ולעשות ככל העולה על רוחך? כי לא רצית באמת לעבוד כאן. אתה עובד כי אתה רוצה כסף, ולכן אתה מחפש סוג עבודה שכאשר תרצה משהו לעצמך - תוכל. תשוקה נפשית היא שאומרת: מתי אעשה גם אנכי לביתי. אבל שלא באופן הנכון. אתה כאילו אומר: אני צריך שתהיה לי האפשרות ליהנות, אחרת, בשביל מה אני עובד? פעמים שהחסידי מרגיש שהוא צריך שתהיה לו אפשרות לנסוע כל פעם שרבו משיא את אחד מצאצאיו מעבר לים. אם אינו יכול לנסוע אז ואינו יכול לנסוע בראש השנה, אינו יכול לקחת חיות.

אך לפי האמת **כשהאדם משתמש בהרגש זה שלא באופן הנכון, זה גוזל ממנו את כל חיותו.** היצר הרע אומר לאדם: עזוב את החיות האמיתית, עזוב את השעבוד לתורה, את העבדות לריבוננו של עולם, את הזכירה שהוא נותן לך חיים בכל עת. תשתחרר קצת. אל תהיה כל-כך משועבד.

שעבוד מוחלט

נאמר יותר: נניח שמציעים לאדם כחברותא אברך נעים ויודע ספר, הוא מתאים לו ובאמת יוכלו להתעלות יחדיו בלימוד התורה, אבל הלה מתנה עמו שאי אפשר לדלג על שום יום. שואל אותו האדם: ומה יהיה אם יהיה לי איזה אירוע משפחתי? - בסדר! אם כן אל תיקח אותי לחברותא. אני לומד בחברותא רק עם מי שמגיע כל יום בלי להחסיר אף פעם. אגב, זה היה התנאי של הגר"ח קנייבסקי זצ"ל עם הלומדים אתו בחברותא. זה היה התנאי היחיד שהתנה עמהם. הוא הסכים ללמוד עם מי שיש לו מוח יותר חלש, אך לא הסכים ללמוד עם מי שיכול להחסיר. הוא שאל: בא נשמע מה אתה מתכנן לעשות כשאין לך מצב רוח טוב, כשאתה לא מרגיש כל-כך טוב, כשיש לך דבר מאוד חשוב לסדר מחוץ לעיר? את זה אני רוצה לדעת, תבוא אז או לא תבוא? אם אתה אומר מראש שאז לא תבוא, אם כן אינך בשבילי.

אכן האדם צריך לשאול לעצמו את השאלה הזאת. יסוד הדבר המבואר בשולחן ערוך הוא **השעבוד/העול יתפוס אותך כל-כך חזק שלא תוכל להתחמק ממנו.**

והנה בוודאי יש כזה מושג שסדר יומו של האדם משתנה בין רגע בגלל איזה ענין, ולא תמיד הוא נמצא באותו מקום, אבל בכל אופן **את התורה עצמה אינו יכול לעזוב. את התורה אינך יכול לעזוב, את הלימוד אינך יכול לעזוב. היכן שאתה נמצא ובכל מצב שאתה שרוי.**

שרגא בטיהרא

סיפרנו על הרה"ח ר' שרגא געשטעטנער ז"ל שקיבל על עצמו לימוד התורה בכל הכוח. והנה אחד מהדברים שסיפר לי הלומד אתו בחברותא, שהיה לו סדר קבוע של שתי שעות לאחר תפילת שחרית בו ישב ולמד ביגיעה עצומה, ואח"כ נכנס לבית העסק שלו, ובשעה אחת בצהריים, כעבור שעות אחדות בלבד מאז התחיל לעסוק במסחרו, היה לו סדר קבוע נוסף של משניות. ולא היה אצלו חילוק מה ואיך ומתי. אפילו היה באמצע שיחה עם לקוח, כיון שהגיע הרגע שבו צריך היה להתחיל את סדר לימוד המשניות, אמר לו בנימוס: סליחה! אני צריך לסיים, וניתק את הטלפון, והתיישב על מקומו עם שותפו ויחד למדו משניות במשך חצי שעה. וגם כשנסעו לרגל מסחרם במקומות נידחים, כיון שהגיע הזמן, עצרו את הכל, הוציאו את המשניות מכיסם והתיישבו ללמוד. עכשיו אני לומד משניות בשביל נשמת. אסור לי להיפרד מבית המדרש יותר מדי זמן. עכשיו כבר עבר שעה או שעתיים שעסקנו במילי דעלמא, וצריך לחשוש אולי נפלנו מהדביקות. הבה נלמד משניות.

שמחה של תורה

זה ממלא את האדם בשמחה עצומה, איזו שמחה? השמחה שנובעת מכך שאינו מתנתק מה'. פיתחת למוסרי (תהלים קטז, טז). הקב"ה עוזר לאדם שהוא משתחרר מכל הדברים האחרים ונעשה קשור אליו יתברך. השולחן ערוך קובע הלכה: **אם אתה רוצה שתוכל להתקרב אל ה', אתה צריך להתרגל לשאוב חיות מזה שאתה משועבד.**

ואלפי בני אדם יכולים להעיד על כך. אנו מדברים על בעלי בתים, בין בעלי כשרון בין שאינם בעלי כשרון. הם יכולים להעיד על השמחה שיש להם כשהם קשורים ואינם יכולים להחסיר מסדר לימודם על ידי כל מסגרת שהיא, דף היומי, עמוד היומי, של קהילה זו או של קהילה אחרת, עם תוספות, בלי תוספות, עם בחינות, בלי בחינות. **העול הזה שבכל מקום שהאדם נמצא ובכל מצב שהוא שרוי, אין לו ברירה כי הוא צריך להמשיך עם השעבוד שיש לו בלי שום תירוצים, כי המסגרת ממשיכה הלאה, היא דבר שמחברת אותו לפי ערכו לריבוננו של עולם!**

(מתוך שיעורו של הרב שפיצר פרשת תרומה)

והנה התעוררתי יום ראשון בבוקר עם חום גבוה
 וחולשה נוראית, ונשארתי כך לשכב עד יום
 שלישי, לא אוכל כלום רק שותה תה, בקושי
 מצליח לדבר, רק שוכב וחושב על מה עשה
 לי ה' ככה, עד שהבנתי את הרמז משמים

החשבון נפש של ר' שייע על מיטת חוליו

מאת: מענדי

השבוע רוב עובדי המשרד נסעו לשלשה ימים לחו"ל להשתלמות, מתוקף תפקידי אני קיבלתי פטור מהנסיעה, עדיין הייתי אמור לעבוד יחסית כרגיל במשרד, אבל שמחתי שיהיה לי קצת שקט וגם יהיה לי חופש מהשיעור שאני מוסר כל בוקר. כי בכל אופן זה קצת עול ושעבוד בשבילי להכין את הדף ולמסור אותו מידי יום, אז עכשיו אני פטור.

והנה התעוררתי יום ראשון בבוקר עם חום גבוה וחולשה נוראית, ונשארתי כך לשכב עד יום שלישי, לא אוכל כלום רק שותה תה, בקושי מצליח לדבר, רק שוכב וחושב על מה עשה לי ה' ככה, עד שהבנתי את הרמז משמים. ב"ה חורף שלם אני בריא כמו שור לא צריך סוודר אפילו מרוב האדרנלין השוצף... אך אם שכחתי את התפקיד שלי וחשבתי קצת להתחמק מהשיעור דף היומי אז השם שלח לי קצת ייסורי של אהבה כי את אשר יאהב השם יוכיח. דאס איז פֿשט 'יתלה בביטול תורה' פארשטייט?!" מסיים ר' שייע מונולוג מרגש של יהודי שידוע שאם משהו עובר עליו הוא צריך לעשות בדק בית ולא רק לקחת שני כדורי אקמול ולרטון על ביש מזלו.

נו, 'ראה מעשה ונזכר הלכה' אמרתי לר' שייע, בדיוק מקודם למדתי בספה"ק מאור עיניים לשון נורא שמתחבר לי למה שאתה מספר כעת "הנה כלל הדבר מקרה החולי ר"ל אף שלא חסר כלום בכל חושיו ואעפ"כ נפל למשכב, הוא מפני שניתן בתולדה של אדם מידת אהבה וכשנחלה מדת אהבה כמאמר הכתוב 'שחולת אהבה אני' אז נופל למשכב. וכשהוא מתכוין בעצמו להחזיק האהבה לבורא ית' אז יקום מחוליו ובכל אשר יפנה הן בשווקים הן ברחובות יראה להיפך כל האהבות וכל התאוות לבורא ית' למקום אשר משם לוקחה זאת האהבה" (שם בליקוטים)

מה שהוא אומר בעצם 'כלל הדבר' שאם מישהו נופל למשכב אזי זה בגלל שנוצר אצלו חסרון מסוים באהבת השם. פלאי פלאות. והתרופה שלו היא לחזק את עצמו באהבת הבורא ו"אז יקום מחוליו ובכל אשר יפנה הן בשווקים הן ברחובות יראה להיפך כל האהבות וכל התאוות לבורא יתברך".

"ישר כח על הדברים" אומר לי ר' שייע "אני חייב לרוץ למשרד יש לי שיעור למסור... תרגיש טוב".

בוקר טוב ר' שייע מה נשמע?! אני מקדים שלום לר' היושע שמתפלל איתי קבוע שחרית בבוקר. "ברוך השם יום יום" עונה לי ר' שייע בקול צרוד תוך כדי שנובר בכיסו אחר החבילה של הטישיו.

אז מה? גם אתה לא מרגיש טוב? זה וירוס עכשיו מסתובב בכל הארץ, רק אל תדביק אותי...

"עכשיו זה כבר נקרא שאני מרגיש מצוין לעומת מה שעברתי בשלשה ימים האחרונים... שכבתי במיטה לא היה לי כח אפילו לדבר, באידיש אומרים "איך האב געמיינט אז איך טרעף זיך מיט מיין העלטרער באַפֿע" (חששתי שאני כבר הולך לפגוש את סבתא רבא שלי...) ברוך השם עכשיו כבר הרבה יותר טוב."

נו שוין, ברוך רופא חולים, בשבילך אני מוכן לקחת 'אחד משישים'... אבל ר' שייע כמו שאני מכיר אותך עם הסדר יום העמוס שלך מבוקר עד ליל, פתאום כזה דבר לעצור לגמרי ממסלול החיים, ספר לי קצת מה התחדש לך בג' ימים ששכבת על מיטתך ושכינה מראשותיך?

"כיוון ששאלת" אומר לי ר' שייע "אגלה לך שאכן עשיתי חשבון נפש, שהרי כך שנינו בגמ' בברכות, רואה אדם שיסורין באין עליו יפשפש במעשיו..."

נו נו זה מעניין, בא נשמע 'מה עלה בדינך'... "ובכן" מתחייך ר' שייע "הגמ' שם ממשיכה 'פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה, תלה ולא מצא בידוע שייסורין של אהבה הן וכו'. העניין שאני לא הייתי צריך להשלים עד הסיפא של דברי הגמרא כי מיד שנזכרתי 'יתלה בביטול תורה' כבר הבנתי מה הקב"ה רוצה ממני..."

"אני עובד במגדל משרדים בירושלים, ב"ה כבר כמה שנים מתחילת המחזור האחרון ב'דף היומי' שאני מוסר שם כל בוקר שיעור על הדף לקבוצה מצומצמת של עובדים חרדים. המשרד מתחיל לפעול בשעה 10, אבל אנחנו כבר מקדימים להגיע בשעה תשע, מכינים קפה ומתיישבים ללמוד בניחותא. ב"ה מאז שהתחלנו כל היום נראה אחרת, וגם שאר העובדים מתייחסים אלינו אחרת אבל זה כבר בונוס צדדי".

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

לקראת סיום הלימוד של מסכת ברכות, בני שיחיה התחתן ואת אחד מימי ה'שבע ברכות' שלו החלטתי לייחד למסיבת הסיום

שיחה עם מגיד השיעור הרה"צ רבי נפתלי שפיגל, על שיעור 'עמוד יומי' שמוסר מדי יום ועל ה'סיום' המיוחד שנערך לאחרונה על מסכת ברכות

שניים מהם צעירים בגיל ארבעים ושניים מבוגרים בני שבעים ושמונים.

מלבד השיעור, יש לנו בבית הכנסת כולל אברכים בשעות הערב, בו לומדים שמונה עשרה אברכים את ה'עמוד היומי' וגם להם אני מוסר שיעור שבועי מסכם על החומר שנלמד באותו שבוע.

מה הן התגובות שמגיעות מהמשתתפים בשיעור ובלמוד 'עמוד יומי'?

מכך שאף אחד ממשתתפי השיעור לא מפספסים שום שיעור מתחילת מסכת ברכות ועד עתה, אני למד שהשיעור אכן מועיל לכולם!

לקראת סיום הלימוד של מסכת ברכות, בני שיחיה התחתן ואת אחד מימי ה'שבע ברכות' שלו החלטתי לייחד למסיבת הסיום. הזמנתי את שומעי השיעור היומי ואת אברכי ה'כולל ערב' לשמחה ובזמן המסיבה כיבדתי את המשתתף המבוגר ביותר, יהודי כבן שמונים, לסיים את המסכת ולקרוא את נוסח הסיום. לאחר מכן רקדנו ושרנו עד השעות הקטנות של הלילה והשמחה היתה גדולה. אני חושב שהמסיבה הזו גרמה חיזוק גדול בקרב הלומדים לקראת לימוד מסכת שבת וגם מי שעדיין לא הצטרף עד עכשיו, יבוא כעת ללמוד את המסכתות הבאות.

מאת: אלעזר גולדברג

בבית המדרש 'אסטראו קאלושין' בירושלים מתקיים שיעור 'עמוד יומי' מרתק שמשתתפים בו מספר 'בעלי בתים' מדי ערב וכן 'כולל ערב' בו לומדים אברכים רבים את ה'עמוד היומי' בעיון. שוחחנו עם רב בית המדרש, מגיד השיעור הרה"צ רבי נפתלי שפיגל שליט"א ושמענו מפיו כיצד השיעור היומי והשיעור השבועי שמוסר, מביא תועלת וברכה הן למשתתפים בו והן לשאר לומדי בית המדרש.

כיצד הוקם השיעור וכמה אנשים משתתפים בו?

השיעור נוסד בעקבות ביקוש מצד מתפללי בית הכנסת, בעיקר אנשים מבוגרים שחפצו במסגרת של שיעור עם הספק לא גדול, מה שיאפשר להם להתרכז ולהבין היטב את החומר. השיעור מועבר בשפת האידיש וישנם ארבעה אנשים שמשתתפים באופן קבוע ומתווספים אליהם גם שומעים מן הצד - לומדי בית המדרש שנהנים לשמוע את דברי ההסבר על הגמרא הנלמדת ואת דברי המפרשים שאני משתדל להוסיף... אני מקפיד להכין היטב את העמוד לפני השיעור ולהוסיף גם עניינים הלכתיים ומעשיים שניתן ללמוד מהגמרא וכן הנהגות מוסר הקשורות לעמוד היומי, כל זאת בצורה מרתקת ומושכת. המשתתפים בשיעור הם 'בעלי בתים' העמלים לפרנסתם,

על סאנדיי, מאנדיי דימונש ולאנדי ולהבדיל על יום ראשון בשבת

הרב אליהו הנדלס עם פנינים אחדים על ימי השבוע ושבת קודש

קודש במחשבה ובדיבור.

"אך את שבתתי תשמרו" (פרשת כי תשא, לא, יג)

בפרשתנו אנו מצווים על השבת, לשומרו, לנוטרו ולכבדו. נביא בזה פנינים אחדים אשר דלינו מהגליון הנפלא 'המתאחדת בתורתך' היו"ל ע"י חסידי ראחמיסטריווקא בארה"ק בענין שבת

סאנדיי, מאנדיי דימונש ולאנדי

בשפת האנגלית יום ראשון קרוי 'סאנדיי', ויום שני קרוי

חכמים הרגילים לכתוב כל המתחדש להם בדברי תורה הקדושה, והתלמיד חכם שש בהם כמוצא שלל רב ויודע שראוי זה שיוכתב ומוטל עליו לכותבו, וטבע האנושי הוא להרהר בזה, ומה יעשו ולא יהרהר בזה בשבת.

עצה נפלאה ותרון פשטני מביא הרה"ק מבוטשאטש לזה, טרם הבאת הפתרון מקדים הרה"ק מבוטשאטש וכותב שעצם הדבר שההרהור בדברי חול עולה בדעתו של אדם אין זה חטא, כיון שאין זה בידו, וכמו שאמרו חז"ל בקדושי עמודי עליון ז"ל שבעל כורחם בא להם הרהור בתורה הקדושה ממקום שאינו נקי, אלא שתפקידו של אדם אחר שעלה הרהור בדברי חול בשבת לסלק הרהור זה, וכיצד יעשה זאת?

מגלה לנו הרה"ק עצה לזה: "והנה עצה לזה היא בבחינת אל תדאג דאגת מחר ואל תהלל ביום מחר כי לא תדע מה ילד יום", ואין אדם בטוח בחייו יום אחד ולא שעה אחת. גם לא רגע כמימרא. ונמצא דואג על יום שאין לו וכו', ועל כן ישיב אל ליבו מה לי להרהר בעתידות? כיון שאיני יודע כלל אם אחיה אז! ונמצא על ידי אל תדאג דאגת מחר כי לא תדע מה ילד יום' יש תקנה להרהורים הנ"ל בשבת קודש שיוכל כל אדם להגיע לבחינת מדת חסידות של החסיד ז"ל דצלף (שחשב בשבת לגדור שדהו, ונזכר שהוא שבת, ונמנע ולא גדרה, ונעשה לו נס ועלה בו צלף, וממנו היתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו!)

סגולה באמירת 'גוט שבת', 'גוט שבת'

בסגולת השבת ידועים דברי הרה"ק האהבת שלום מויזניץ זי"ע על מה שאמרו חז"ל "הנכנס לבקר את חברו אומר 'שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבא'", שיש מקום לומר שהוא אף בימות החול, כי עצם הזכרת השם 'שבת' יש בה כוח עצום לעורר קדושת השבת ולהשפיע על החולה רפואה וישועה, ולכן יש מקום אך בימות החול להזכיר אצל החולה 'שבת קודש'.

וכמו שאמר האר"י הקדוש, וכן ידוע שבמצוה טאנץ מזכירים ואומרים 'גוט שבת' 'גוט שבת', היות ויושבים בלא מחיצה וחוששים מיצר הרע, על כן אומרים 'גוט שבת', ובזה יתפרדו כל פועלי אוון, וכל ממלכת הרשע מתבטלת, והקדושה אופפת וחופפת על האדם.

'מאנדיי', וכן בשפה הצרפתית יום ראשון קרוי 'דימונש', ויום שני קרוי 'לאנדי', על שם השמש והירח, וכן כהנה וכהנה, כשהצד השווה בכולם שהם באים באותה משמעות של השמש והירח, כך הוא גם בשפת האידיש ששמות הימים רומזים על השמש והירח והכוכבים השולטים באותו יום, למשל 'יום ראשון' קרוי 'זונ - טיג', שמשמעותו הוא 'יום השמש', ויום השני קרוי 'מאנ - טיג' שמשמעותו הוא 'יום הירח'.

מעורר החתם סופר זצ"ל שאין לכתוב כן: "וזה תוכחת מוסר שנכתוב בהמכתבים וכדומה 'יום ראשון בשבת וכו', ולהעיד על בריית שמים וארץ בששת ימים וינח ביום השביעי וכו', ולא חס ושלום כמספרם של אומות העולם".

וכמו שכותב הרמב"ן (שמות כ, ח): "הגוים מונין ימי השבוע לשם הימים עצמן, יקראו לכל יום שם בפני עצמו, או על שמות המשרתים, כנוצרים, או שמות אחרים שיקראו להם, וישראל מונים כל הימים לשם שבת, 'אחד בשבת', 'שני בשבת', כי זו מן המצוה שנצטוונו בו לזכרו תמיד בכל יום", ומקור הדברים במכילתא פרשת יתרו (מסכתא דבחדש פ"ז): "זכור את יום השבת לקדשו" - רבי יצחק אומר" לא תהא מונה כדרך שאחרים מונים, אלא תהא מונה לשם שבת".

בספר 'היו דברים מעולם' מאריך בסוגיא זו, ובסיכום הענין כותב כך: "הנה אם כי נמצאו היתרים לכך (כאמור בבחינת נהרא נהרא ופשטיה), והמתיר יש לו על מי לסמוך, אך ברור שמעלה יתירה יש להקורא את שמות ימות השבוע כדברי חז"ל והראשונים, והוא מקיים בזה מצות עשה מן התורה, ואם בעניינים אחרים מצאנו שהחמירו גם בהפסד מרובה ובטירחה גדולה, על אחת כמה וכמה בדבר קל שכזה שאין בו חסרון כיס, שכל בעל נפש ראוי לו שינהג סלסול בעצמו, ואף כשמדבר בשפת היידיש אזי את שמות ימי השבוע יאמר למנין השבת, ובזה יהא חלקו עם זוכרי השבת ונוטריה כהלכתה!"

'אל תדאג דאגת מחר' - עצה לשבת קודש!

הנה נצטוינו שלא להתעסק בענייני עסקי חולין בשבת קודש, אכן ישנם סוחרים הטרודים בסחורתם, ובפרט בהיותם באמצע דרכם שאי אפשר להם להסיח דעתם מהנסיעה, וכן לתלמידי

להתחיל את היום ברגל ימין
חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:
dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום..
המייל היומי של 'דרשו'.

כהכרת הטוב הוא השמיע בכיתתו את הדיסק "רבי אלתר והמיליונרים" המחזק את עניית "אמן" בצורה מרתקת ומושכת מלווה בשירים כדרכו בקודש. והכריז על מבצע "אמנים" לעילוי נשמתו...

לילדי ה'קשב וריכוז', גמ"ח וייז ומידע רפואי, מאמרים על קורבנות לחומש ויקרא. כל זה ועוד במדור 'קול העם'

הלימוד מהקורבנות

לקראת תחילת חומש ויקרא, עתידה להתפרסם סדרת מאמרים בנושא תכלית ומהות הקורבנות רמת המסר שלהם לחיים. ניתן לקבל את המאמרים בחינם במייל: 4663mr@gmail.com
בברכה

הכרת הטוב

בשב"ק פר' יתרו נלב"ע בירושלים רבי אלתר יכנעס ז"ל המוכר בציבור כ"רבי אלתר". שמעתי מחבר המשמש כמלמד בחיידר. שכמו רבים הצטער לשמוע בשורה זו למרות שלא הכירו אישית, ואז חשב - הרי יש לי הכרת הטוב על השירים והסיפורים מלאי החך ויראת שמים. וכהכרת הטוב הוא השמיע בכיתתו את הדיסק "רבי אלתר והמיליונרים" המחזק את עניית "אמן" בצורה מרתקת ומושכת מלווה בשירים כדרכו בקודש. והכריז על מבצע "אמנים" לעילוי נשמתו - ובכך יגמול עמו מעט מהכרת הטוב שחייבים לו - כששמעתי את הרעיון אמרתי לשתף בו את הציבור כי כל אחד יכול להכיר טובה למי שכולנו גדלנו על שירי המעוררים והמחזקים.

ח.ש. אשדוד

גמ"ח וייז

גמח וייז חדש ברמות בירושלים, למכשירי ניווט כשרים בלבד!
0527692080

מידע רפואי בלילה

גמ"ח מידע רפואי בסיסי בשעות הלילה, אפשר לנסות בין 10 בלילה ל- 5 בבוקר בלבד (זה לא מפריע), כמו כן גמ"ח תרופות בקרית ספר (ליד זכרון משה) בשעות הנ"ל. 0533174186 (מספר הטלפון מופיע גם בחלק ממדריכי הטלפון בסווג גמ"ח תרופות).
בברכת והסירות

"גלגלי-ההצלה" לילד מתקשה בקשב ובריכוז!

כמחנך בכיתה א' הנני מבקש לעורר שוב את ההורים שיש להם תפקיד ושליחות שהילד מתקשה בכיתה בתחומי קשב וריכוז, או הפרעות התנהגות וכד'. בכל פעם מחדש כשילד כזה זכה שהוריו ישימו לנגד עיניהם רק את הילד ואת הצלחתו והתקדמותו בלי להתבלבל מכל מיני שיקולים של מה יאמרו וכדו', והולכים לאבחון ולטיפול רציני (שמתאפשר ב"ה בחינם בגיל צעיר ע"י קופות החולים) אנו רואים פשוט ילד נולד מחדש!!!

וכל כך מאכזב וכואב כשילד מתמודד בכיתה ויושב בין כולם כשהוא לא מסוגל לקלוט את הנלמד ומסתכסך עם חבריו ורבותיו. דבר שגורר גם קשיים רגשיים נוספים ומיותרים, מריבות וחיכוכים, פגיעות בגוף ובנפש, עונשים והרחקות. אכזבות ומשקעים.

והרי לבסוף הילד יגיע לנקודת אין מוצא בגיל יותר בוגר, ואז לא תהיה להורים כל ברירה, וכמעט כל אלה בסוף - מקבלים טיפול רציני ונקודתי שזקוקים לך. אבל אז כבר עבר זמן רב והתבזבז חלק ניכר בחייו, כשבעיות אחרות הצטרפו אליו שכלל לא היו אמורות להיות! וכמה עגמ"נ למלמדים, להורים, ולחברים שעברו אתו את כל השנים המבוזבות האלו, למה? מי יפצה אותם? ועכשיו כבר הרבה יותר קשה רגשית ונפשית לילד הבוגר להתחיל טיפול ואבחונים, ואי אפשר להחליק אצלו את המהלך הטיפולי כמו אצל ילד רך בשנים.

ובכל פעם מחדש כשבכיתתי ילד אחד נוסף למעגל הילדים שאובחנו וטופלו כראוי, והשמחה שלו בהצלחתו מרקיעה שחקים, וההורים והמחנכים מרוצים ומלאי סיפוק על השינוי המבורך, וכמה נפלא שה' ברא בעולמנו שיש יכולת להציל ילדים ולהוציאם ממעגל הסבוך והקשה לדרך הסלולה והמאירה, אני מרגיש צביטה כואבת בלב: למה לילד אחר לא מגיע, ומונעים ממנו את האפשרות, ומי מונע ממנו? האנשים שדואגים לטובתו! אתמהא.

י.ש.ל

(מתוך 'רשות הרבים' - יתד נאמן, מדורים - המודיע, י"א אד"א תשפ"ד)

על מה מברכים 'מזונות' מלבד חמשת מיני דגן ואורז?

או שאופים מאפה מקמח תירס; וראוי לחשוש לכך, ולאכול את התירס רק בתוך סעודת פת, או לפוטרו בברכות על מאכלים אחרים.

ויתרה מזו, לדעת כמה ראשונים כל מאכל המזין את הגוף בדומה לחמשת מיני דגן, ברכתו 'מזונות'; ויש מקום לחשוש לדעה זו.

[שו"ע או"ח רח, ח, משנ"ב לג, וביה"ל ד"ה על; בו"מ דרשו, 31]

כפי שלמדנו, חכמינו ז"ל תיקנו לברך 'מזונות' על אורז משום שהוא מזין את הגוף במידה הדומה לחמשת מיני דגן. לדעת כמה ראשונים, מלבד חמשת מיני דגן ואורז אין מין נוסף שברכתו 'מזונות', וכן פסק בשולחן ערוך. אולם, לדעת ראשונים רבים, ברכת הדוחן אף היא 'מזונות'; והנהוג כדעתם, אין למחות בידו. ויש מגדולי האחרונים שציידד, כי גם התירס נחשב כאורז, וברכתו 'מזונות', בין כשנאכל חי ובין כשעושים ממנו תבשיל,

המברך 'האדמה' על עוגיות מקמח תפוחי אדמה - האם יצא ידי חובה?

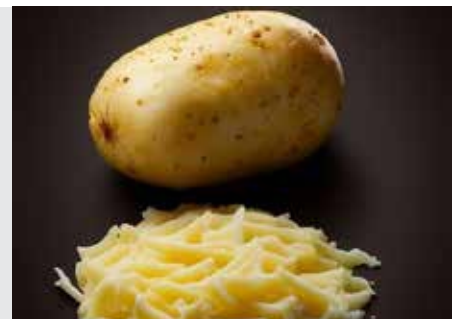
בקמח שיש הנוהגים לאפות ממנו מאפים, יצא ידי חובה. ודין זה מצוי בעוגות ועוגיות מקמח תפוחי אדמה, המיועדות לפסח, או לרגישים לגלוטן - שברכתן 'שהכל', ואם בירך 'האדמה' יצא ידי חובה, משום שמקובל לאפות מאפים מקמח זה.

[שו"ע רח, ח, משנ"ב לה, לו, לח ר"מ, ושעה"צ מד; בו"מ דרשו, 31 ו-34]

מאפה המיוצר מקמח שאינו מחמשת מיני דגן, כגון קמח תפוחי אדמה - ברכתו 'שהכל', כיון שאין הדרך לעשות מאפה מקמחים אלו, ולא ניכר בהם תוארו של הפרי המקורי. ואף פת העשויה מקמחים אלו, ברכתה 'שהכל'.

ובדיעבד, אם בירך עליהם 'האדמה' - אם מדובר בקמח שלא מקובל כלל לאפות ממנו מאפים, לא יצא ידי חובה; אך אם מדובר

מדוע יש הנוהגים לברך 'שהכל' על תפוח אדמה?

ויש שדחה את החשש האמור שדינם כפטריות, משום שלפטריות אין השרשה כלל, ואילו לתפוחי האדמה יש השרשה (אלא שהיא שונה בטבעה מהשרשות אחרות).

ויש מפוסקי זמננו שכתב, שלמעשה אין לחשוש כלל למנהג זה, ויש לברך על תפוחי אדמה 'האדמה', וכמקובל ברוב קהילות ישראל.

[בו"מ דרשו רח, 35]

תפוח אדמה, ברכתו 'האדמה'. ויש שנהגו לברך עליו 'שהכל', אם משום שחששו כי דינו כפטריות - שברכתן 'שהכל' - מחמת שגדל מכוח השומן שבאדמה, מבלי להכות שורשים כשאר הפירות; ואם משום שתפוח האדמה משמש כמרכיב מזון משמעותי מאוד, וחששו לדעת הראשונים הנ"ל, שכל דבר המזין את הגוף בדומה לחמשת מיני דגן ברכתו 'מזונות'; ומספק, נהגו לברך עליו 'שהכל'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

המוצץ סוכריה תוך כדי יציאה מהבית - האם צריך לברך שנית?

מותר אף לכתחילה לצאת ממקום האכילה; ועוד הורו, שהמוצץ מאכל בפיו, כגון סוכריה, נחשב בכל רגע כאוכל, ורשאי לעבור ממקום למקום תוך כדי מציצה. ומאידך, יש אומרים, שאף המוצץ מאכל בפיו יש לו דין 'שינוי מקום', ולכן, לדעתם, המוצץ סוכריה תוך כדי יציאה מביתו, עליו להוציא את הסוכריה מיד בצאתו מהבית, ולברך שנית.

[משנ"ב קעח, לט; בו"מ דרשו, 30; וראה שו"ע שם, א-ה]

בכל מקרה שאסור לצאת ממקומו באמצע האכילה (ראה במקורות), אסור לעשות כן אף באופן שממשיך באכילתו תוך כדי היציאה והמעבר ממקום למקום; וכן במקרה שהיציאה מהמקום נחשבת ל'שינוי מקום' ומחייבת ברכה נוספת, צריך לברך אף באופן שממשיך באכילתו.

ויש אומרים, שאם אינו מפסיק בשיעור של 'תוך כדי דיבור' באמצע האכילה, אינו צריך לשוב ולברך; ויש שהורו, כי באופן זה

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666